

TAIVALKOSKI

Kohteen nimi:	Ulkuojan itäpuoli	1000014491
MJtunnus		ved. mjos
Määrittely ja mj-luokka:	Pyyntikuoppia, 7–8 kpl. Liesi(?)	Turpeisen laavu erilliskohta
Peruskartta:	4212 09 KYLMÄLUOMA	
Koordinaatit:	p = 7271 04, i = 3580 22, z = n. 227,5–230 (keskikohta) p = 7270 80, i = 3579 95, z = n. 227,5–230 (lounaispää) p = 7271 22, i = 3580 34, z = n. 227,5–230 (koillispää)	
Kylä, kylänosa:	Valtionmaa	

Taivalkosken Turpeisen-Runtinlammen ranta-asemakaava-alueen tarkastuksen yhteydessä tavattiin Turpeisen länsiosasta, järven luusuan pohjoisrannalta Ulkuojan itäpuolisilta hiekkaharjanteilta 6 – 7 pyyntikuoppaa. Taivalkosken kirkosta kohteelle on matkaa noin 23–24 kilometriä itäkaakkoon. Alue on Murhijoen, Ulkuojan ja Turpeisen vesistöjen rajaamaa mäntysuota, jonka halki kulkee koillinen-lounassuuntainen kumpuileva, paikoin jyrkkärinteinen hiekkaharjanne. Pohjoispuolelta aluetta suojaa korkea Jokijärvenkangas. Kohteen kaakkoispäässä aivan Ulkuojan suussa, sen itäpuolisella törmänteellä, on Metsähallituksen laavu nimeltään ”Turpeisen laavu”. Laavun vierellä on jokunen epämääräinen kuoppa, joista yksi mahdollinen pyyntikuoppa. Tätä selvempiä ovat kohteeseen kuuluvat muut kuusi kuoppaa, jotka sijaitsevat harjanteella laavusta koilliseen noin 500 metrin matkalla. Kuopille mitattiin seuraavat sijainnit (huom. kuoppien mittaustarkkuus vaihtelee 10 – 25 metrin välillä):

- 1) p = 7270 804 i = 3579 973, halkaisija noin 2-2,5 metriä ja syvyys noin 40 cm. Laavun luoteispuolella. Tämän pohjoispuolella matala kuopanne, jossa ei huuhtoumaa, mutta turpeenalaiset palaneet kivet.
- 2) p = 7270 851 i = 3580 034, halkaisija noin 2,5 metriä ja syvyys 60–70 cm. Harjanteen päällä, harjanne nousee kuopan länsipuolella lisää. Tämän ja kuopan 3 välissä on moderni kuoppa.
- 3) p = 7270 920 i = 3580 119, halkaisija noin 3 metriä ja syvyys noin 60 cm. Tämän pohjoispuolella on moderni kuoppa. Pyyntikuopasta 3 runsaat 10 m länteen alempana kankaalla harjanteen luoteispuolella on pyyntikuoppa
- 4) p = 7270 923 i = 3580 103, halkaisija noin 3 metriä ja syvyys noin 60 cm.
- 5) p = 7270 994 i = 3580 140, halkaisija noin 2,5 metriä ja syvyys noin 40–50 cm, on harjanteen lakea alempana harjanteen pohjoispuolella. Länsipuolella epämääräinen painanne/mahd. kuoppa 8?
- 6) p = 7271 088 i = 3580 274, halkaisija 2,5-3 metriä ja syvyys 50–60 cm. Yhtenäisen harjanteen koillispäässä ja
- 7) p = 7271 147 i = 3580 334, ala noin 2,5 x 3 metriä ja syvyys 50–60 cm. Pienellä erillisellä saarekkeella harjanteen päällä polun itäpuolella

Kuopat sijaitsevat harjannetta kulkevan polun varrella, kuopat 4 ja 5 harjanteen pohjoispuolella alempana olevat kuopat ovat polusta hieman kauempana, samoin polun itäpuolella oleva kuoppa 7. Kuoppien lisäksi tavattiin iältään määrittelemätön liesikohta polun kuluttamassa hiekkamaassa puolensataa metriä pyyntikuopasta 7 pohjoiseen erillisen kangassaarekkeen pohjoisosassa tasaisella kankaalla, joka kohoavaa vain hieman ympäröivää suota korkeammalle (p = 7271 215 i = 3580 338). Heti polun itäpuolella männyn juurella oli näkyvissä pari palanutta kiveä, joiden vieressä lastalla tunnusteltaessa tuntui lisää kiviä. Lieden viereltä ei tavattu mitään mikä olisi selvittänyt lieden ikää. Kivet olivat turpeenalaisessa huuhtoutumiskerroksessa.

Runsaan 500 metrin pituinen kuoppaketju sijaitsee kaavaluonnoksessa V-, MU- ja M-merkinnöin varustetulla alueella rakennuspaikkojen ulkopuolella.

Kohde tarkastettu: 6.8.2009
Aiemmat tutkimukset: -
Tarkastuslöydöt: -
Kuvat: PPM DG VH 4:2009:19:01-08

Oulussa 19.8.2009

Handwritten signature in blue ink, reading "Mika Sarkkinen M.S."

Mika Sarkkinen
tutkija/Pohjois-Pohjanmaan museo

